

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 177/08-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť V. M., K., zastúpenej advokátkou JUDr. E. S., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. I Co 307/2006 a takto

rozhodol:

Sťažnosť V. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júna 2007 doručená a 16. januára 2008 doplnená sťažnosť V. M., K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. I Co 307/2006. Sťažnosť bola doručená osobne do podateľne ústavného súdu.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je ako žalovaná 2 účastníčkou súdneho konania vedeného Okresným súdom Košice I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 18 C 132/2003, v ktorom žalobca uplatnil proti sťažovateľke a ďalšiemu žalovanému M. S. (ďalej len „žalovaný 1“) nárok na zaplatenie 600 315 Sk s prisl. Žalobca je synom neb. F. G., ktorý za svojho života vložil na účet žalovaného 1 na základe zmluvy o správe finančných prostriedkov sumu 600 315 Sk, ktorú sa mu žalovaný 1 zaviazal vrátiť v dohodnutej lehote. Keďže išlo o peniaze sťažovateľky, pričom neb. F. G. udelil ešte za svojho života sťažovateľke splnomocnenie na svoje zastupovanie vo vzťahu k žalovanému 1, po smrti neb. F. G. na základe tohto splnomocnenia sťažovateľka požiadala žalovaného 1 o vyplatenie sumy 600 315 Sk, čomu žalovaný 1 aj vyhovel. Žalobca, ktorý je synom neb. F. G., odôvodnil svoju žalobu proti sťažovateľke tým, že smrťou jeho otca splnomocnenie pre sťažovateľku zaniklo a pokiaľ sťažovateľka sumu 600 315 Sk prijala od žalovaného 1, bezdôvodne sa obohatila na úkor žalobcu. V dedičskom konaní po neb. F. G. žalobca dosiahol, že medzi aktíva dedičstva bola pojatá aj táto pohľadávka proti sťažovateľke. Tieto okolnosti neboli medzi účastníkmi konania na všeobecnom súde sporné okrem skutočnosti, že prostriedky vložené na účet žalovaného 1 boli pôvodne vlastníctvom sťažovateľky. Žalobca totiž tvrdí, že tieto prostriedky boli vždy vlastníctvom jeho otca. Na majetok žalovaného 1 bol neskôr vyhlásený konkurz, správca konkurznej podstaty pohľadávku žalobcu voči žalovanému 1 ako úpadcovi poprel, žalobca žalobu o určenie pravosti pohľadávky nepodal a v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 18 C 132/2003 vzal žalobu proti žalovanému 1 späť, v dôsledku čoho bolo konanie proti žalovanému 1 zastavené. Konanie preto teraz prebieha už iba proti sťažovateľke, ktorá sa bráni námietkou neexistencie jej pasívnej legitimácie tvrdiac, že žalobcovi patrí iba pohľadávka proti pôvodne žalovanému 1 vyplývajúca zo zmluvy o správe finančných prostriedkov, ktorou sa žalovaný 1 zaviazal neb. F. G. ako veriteľovi vložené peniaze na výzvu vrátiť. Ak by sa aj sťažovateľka obohatila na úkor niekoho, tak iba na úkor žalovaného 1, a aj to len za predpokladu, že prostriedky vložené neb. F. G. na účet žalovaného 1 neboli pôvodne vlastníctvom sťažovateľky.

Rozsudkom okresného súdu č. k. 18 C 132/2003-12 z 9. októbra 2003 bolo žalobe vyhovené, keď okresný súd považoval za preukázané, že v čase svojej smrti bol neb. F. G. vlastníkom peňažných prostriedkov vedených na účte žalovaného I. Na základe odvolania sťažovateľky uznesením krajského súdu č. k. 11 Co 417/03-40 zo 17. júna 2004 v senáte zloženom zo sudcov JUDr. L. C., JUDr. G. V. a JUDr. E. B. bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu vrátená na ďalšie konanie. Rešpektujúc právne závery uznesenia krajského súdu ďalším rozsudkom okresného súdu č. k. 18 C 132/2003-68 z 3. júna 2005 bola žaloba zamietnutá. Na základe odvolania žalobcu uznesením krajského súdu sp. zn. I Co 307/2006 z 8. marca 2007 bol opätovne zrušený rozsudok okresného súdu a vec mu vrátená na ďalšie konanie s vyslovením právneho názoru, podľa ktorého sa sťažovateľka obohatila na úkor žalobcu, keďže neb. F. G. bol v čase svojej smrti vlastníkom peňažných prostriedkov zverených žalovanému I. Žalobca má preto nárok na ich vyplatenie od sťažovateľky. Podľa názoru krajského súdu bolo by popretím spravodlivosti, ak by potom, čo žalobca nepodal žalobu o určenie pravosti svojej pohľadávky proti správcovi konkurznej podstaty žalovaného I, nemal by od nikoho nárok na zaplatenie svojich peňazí. Tento právny názor, ktorý je pre ďalšie konanie zásadný a fakticky predurčuje rozhodnutie okresného súdu vo veci, je v príkrom rozpore so skorším uznesením krajského súdu v tejto veci, je arbitrárny, v rozpore so stabilnou súdnou praxou a navyše rozhodol o ňom senát krajského súdu v zložení JUDr. L. C., JUDr. J. Č. a JUDr. E. B., ktorý bol vytvorený v rozpore so zákonom a rozvrhom práce krajského súdu, lebo JUDr. J. Č. nebola zákonným sudcom tohto senátu. Ďalej sťažovateľka podrobne rozvádza, prečo nemožno považovať uvedenú sudkyňu za zákonnú sudkyňu.

Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. I Co 307/2006 s tým, aby uznesenie z 8. marca 2007 bolo zrušené a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie. Požaduje aj náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci a režijné paušály.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 1 Co 307/2006-126 z 8. marca 2007 vyplýva, že ním bol zrušený rozsudok okresného súdu z 3. júna 2005 v znení opravného uznesenia a vec vrátená na ďalšie konanie.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka nepodala proti uzneseniu krajského súdu č. k. 1 Co 307/2006-126 z 8. marca 2007 dovolanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v zásade každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľka namieta vo vzťahu voči uzneseniu krajského súdu č. k. 1 Co 307/2006-126 z 8. marca 2007 dve skutočnosti. Vytýka predovšetkým, že v senáte zasadala aj sudkyňa, ktorú vzhľadom na rozvrh práce krajského súdu nebolo možné považovať za zákonnú sudkyňu. Okrem toho je presvedčená, že záväzný právny názor, ktorý v merite veci krajský súd vyslovil, je nesprávny.

Prvú námietku sťažovateľky považuje ústavný súd za neprípustnú v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka mohla proti uzneseniu krajského súdu podať dovolanie z dôvodu, že senát krajského súdu nebol správne obsadený, keďže v ňom zasadala aj sudkyňa, ktorá podľa sťažovateľky nebola zákonnou sudkyňou. Vzhľadom na to, že sťažovateľka túto možnosť nevyužila, je podaná sťažnosť z pohľadu uvedeného argumentu neprípustná.

Odlíšná je situácia v súvislosti s druhou námietkou sťažovateľky. Vo vzťahu k tejto námietke nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Hoci je pravdou, že právny názor vyslovený krajským súdom v jeho uznesení z 8. marca 2007 je pre okresný súd v ďalšom konaní záväzný, napriek tomu treba túto časť

sťažnosti považovať za predčasnú. Až po právoplatnom ukončení veci (po využití všetkých dostupných a účinných opravných prostriedkov) by prichádzalo do úvahy, aby sa sťažovateľka obrátila na ústavný súd z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia jej veci všeobecnými súdmi.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2008